

॥६३॥

पुनःश्रद्धाभिवृद्धयेयोगंस्तौति वेदेष्विति वेदेषुसम्यग्धीतेषुयज्ञेषुतपःसुचसम्यगनुष्ठितेषुदानेषुचसम्यग्दत्तेषुयत्पुण्यंफलंचेतिपुण्यफलं सर्वेषुसमुच्चितेषुयत्पुण्यंदिष्टंशास्त्रेषुतत्सर्वयोगीअत्येतिअतिक्रामतिकार्यं
ब्रह्मलोकंप्राप्नोतीत्यर्थः किरुत्वाइदंपूर्वोक्तमुपासनंविदित्वाज्ञात्वानुष्ठायच ततश्चकिमित्यतआह यत्स्थानंनिर्विशेषंब्रह्मउपैतिप्राप्नोतिचक्रमेणेत्यर्थः आद्यंननुकेनचिन्निर्मितं तदनेनाध्यायेनध्येयस्तत्पदा-
र्थोव्याख्यातः अयिमेध्यायेज्ञेयंब्रह्मव्याख्यास्यति ॥ २८ ॥ इतिभीष्मपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेअष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ३२ ॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥

पूर्वाध्यायेकितद्ब्रह्मेत्यादिसप्तप्रश्न्यांअक्षरंब्रह्मपरममित्यादिनासंक्षिप्यव्याख्यातायांतज्ज्ञानस्यपृथक्प्रयोजनाकांक्षायांकर्मविदआधिभौतिकंधूमादिमार्गप्राप्यंस्थानमितिनिरूपणेनप्राप्यप्रापकादिविभागोद-
र्शितः तेनकर्माधिभूतेव्याख्याते तथासूत्रांतर्यामिणोरुपासकस्यार्चिरादिमार्गेणक्रममुक्तिस्थानप्राप्तिरित्युक्तंतेनाधिदैवाधियज्ञौव्याख्यातौ ओमित्येकाक्षरमित्यादिनाअंतकालेकथंज्ञेयोसीत्यस्योत्तरंव्या-
ख्यातं तदेवंध्येयब्रह्मविद्यासांगानिरूपिता परिशिष्टमाद्यंज्ञेयब्रह्मविषयंप्रश्नद्वयंकितद्ब्रह्मकिमध्यात्ममितितद्विवरणायनवमोऽध्यायआरभ्यते नकेवलंअर्चिरादिगतिप्राप्याकालांतरएवमुक्तिरस्तिकिंत्विहैवस-
द्योमुक्तिरस्तीतिविशेषंवक्तुंश्रीभगवानुवाच इदंतुतेइति इदंवक्ष्यमाणं तुपूर्वस्मात्ध्येयाद्विलक्षणंज्ञेयंतुभ्यंगुह्यतममतिगोप्यंप्रवक्ष्यामि अनंसूयवेअसूयागुणेषुदोषाविष्करणंतद्रहिताय ज्ञानंज्ञप्तिमात्रस्वरू-

वेदेषुयज्ञेषुतपःसुचैवदानेषुयत्पुण्यफलंप्रदिष्टं ॥ अत्येतितत्सर्वमिदंविदित्वायोगीपरंस्थानमुपैतिचाद्यं ॥ २८ ॥ इतिश्रीम०भीष्मपर्वणिंश्रीमद्भगवद्गीता-
सूपनिषत्सुब्रह्मविद्यायांयोगशास्त्रेश्रीकृष्णार्जुनसंवादेअष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ पर्वणितुद्वात्रिंशोऽध्यायः ॥ ३२ ॥ ॥७॥ श्रीभगवानुवाच इदंतुतेगु-
ह्यतमंप्रवक्ष्याम्यनसूयवे ॥ ज्ञानंविज्ञानसहितंयज्ज्ञात्वामोक्ष्यसेऽशुभात् ॥ १ ॥ राजविद्याराजगुह्यंपवित्रमिदमुत्तमं ॥ प्रत्यक्षावगमंधर्म्यसुसुखंकर्तुम-
व्ययं ॥ २ ॥ अश्रद्धाणाःपुरुषाधर्मस्यास्यपरंतप ॥ अप्राप्यमांनिवर्त्ततेमृत्युसंसारवर्त्मनि ॥ ३ ॥

पंब्रह्म विज्ञानेनानुभवेनसहितंननुकेवलंपारोक्ष्येणयत्ज्ञानंज्ञात्वासाक्षात्कृत्यअशुभात्संसारान्मोक्ष्यसे अत्रयत्सप्तमादौ ज्ञानंतेऽहंसविज्ञानमिदंवक्ष्याम्यशेषतइतिप्रतिज्ञातं यस्यचविज्ञानायशाखाचंद्रन्यायेनोप-
लक्षणीभूतंजगत्कारणंब्रह्मतत्रैवनिरूपितं यद्विज्ञानेऽधिकारसंपत्त्यर्थंतस्यैवसगुणस्योपासनमुक्तंतदिहसर्वशेषीभूतंब्रह्मवक्तव्यमितितथैवप्रतिजानीतेवचनमात्रेणैवात्रापरोक्षंज्ञानंजायतइतितच्चतत्रैवव्युत्पादि-
तंनविस्मर्त्तव्यं ॥ १ ॥ एतदेवस्तौति राजविद्येति विद्यानाराजाइतिराजविद्याअध्यात्मविद्या गुह्यानाराजाइतिराजगुह्यं राजदंतादिषुपरमित्युपसर्जनस्यपरनिपातः पवित्रंपावनं उत्तमंपूर्वापरदुरितनाशाश्लेष-
हेतुत्वात्प्रायश्चित्ताद्यपेक्षयाश्रेष्ठं प्रत्यक्षावगमंप्रत्यक्षंनित्यापरोक्षंयत्प्रत्यगात्मवस्तुतदेवयाथात्म्येनावगम्यतेऽनेनेतिप्रत्यक्षावगमं प्रत्यक्षेणसुखादिवदगमोयस्येतिवा अस्मिन्पक्षेविज्ञानसहितमितिविशेषणस्य
श्लोकांतरस्थत्वान्तेनपौनरुक्त्यदोषः तर्हिअपूर्वत्वाभावाज्जिष्फलंस्यादतआह धर्म्यधर्मादनपेतं तथाहि क्षणमपिप्रत्यगात्माकारवृत्तौसत्यांश्रूयते क्षणमेकंकृतुशतस्यचतुःसप्तत्यायत्फलंतदवामोतीति त-
र्हिदुःसाध्यंस्यानेत्याह सुसुखंकर्तुमिति कर्तुंसंपादयितुंआविष्कर्त्तुंसुसुखंअनायाससाध्यं अज्ञानापनयमात्रसिद्धत्वात् तर्हिआशुविनाशिफलंचेत् अव्ययं वस्तुमात्रविषयत्वात् अनंतफलंननुकर्मफलव-
न्वश्यति ॥ २ ॥ तर्हिकुतएतज्ज्ञानंसर्वेनसंपादयंतीत्याह अश्रद्धाणाइति स्पष्टार्थःश्लोकः ॥ ३ ॥